

Concept Accountantsverslag

Boekjaar 2016

Gemeente Diemen

An independent member of Baker Tilly International

Inhoudsopgave

	Pagina
1 Bestuurlijke samenvatting	4
2 Accountantscontrole	5
3 Kwaliteit verslaggeving	10
4 Sociaal domein	11
5 Grondexploitatie	13
6 Financiële positie en resultaat	16
7 Single Information Audit (SiSa)	17
8 Overige aandachtspunten	18

VERTROUWELIJK

Aan de gemeenteraad van de gemeente Diemen

Amsterdam, mei 2017

Betreft: Accountantsverslag bij de jaarrekening 2016

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2016 van uw gemeente afgerond. In dit accountantsverslag informeren wij u over onze bevindingen.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Diemen en de gemeenschappelijke regeling DUO+ voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

E.C.J. Moens RA
Partner

1. Bestuurlijke samenvatting

Als accountant van uw gemeente hebben wij de controle van de jaarrekening uitgevoerd op basis van de kaders en normen die door de wetgever en de gemeenteraad zijn meegegeven.

In dit accountantsverslag doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en de activa en passiva in de jaarrekening 2016.

In hoofdstuk 2 van dit accountantsverslag gaan wij met name in op die zaken die van belang zijn voor u als gemeenteraad. Wij ondersteunen u daarbij in uw controlerende rol en uw besluitvorming rondom de jaarrekening.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij toereikende controle-informatie verkregen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening van de gemeente Diemen. Op basis van deze bevindingen zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2016 van de gemeente Diemen te verstrekken.

In hoofdstuk 3 gaan wij in op de kwaliteit van het jaarverslag. Als accountant hebben wij op basis van wet- en regelgeving de taak om de jaarrekening te controleren en het jaarverslag te toetsen. In het jaarverslag legt het college verantwoording af over de uitvoering van het beleid en wat bereikt is. Wij hebben vastgesteld dat het beeld van het jaarverslag niet strijdig is met het beeld van de jaarrekening.

In hoofdstuk 4 geven wij u inzicht in de geldstromen binnen het sociaal domein, waarbij wij onderscheid maken in de zorg in natura en de persoonsgebonden budgetten (hierna: PGB) binnen de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (hierna: WMO).

Hoofdstuk 5 gaat dieper in op de grondposities en grondexploitatieprojecten aangezien dit een vrij omvangrijke post blijft waar gemeenten doorgaans risico's lopen. Wij constateren dat de waardering van de verantwoorde grondposities toereikend zijn onderbouwd. De verantwoording is in overeenstemming met het BBV.

Hoofdstuk 6 gaat in op de financiële positie en het resultaat. Wij constateren dat de vermogenspositie van de gemeente redelijk tot goed is.

In de hoofdstukken 7 en 8 gaan wij in op een aantal verplichte onderwerpen waarover wij dienen te rapporteren.

2. Accountantscontrole

2.1 Dekking en reikwijdte van de controle zijn conform de opdrachtbevestiging

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2016 van de gemeente Diemen te controleren. In onze vaktechnische opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Bij deze controle hanteren wij de in het controleprotocol vastgelegde marges.

De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). U heeft geen lagere marge vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2016 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 927.000) en voor onzekerheden 3% (€ 2.781.000) van de totale lasten.

Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapportagetolerantie van € 185.000 overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw gemeenteraad gerapporteerd.

2.2 Geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen (wegen mee in de oordeelsvorming)

Naar aanleiding van de door ons verrichte werkzaamheden hebben wij geen (niet-gecorrigeerde) afwijkingen geconstateerd die de in hoofdstuk 2.1 genoemde rapporteringstolerantie overschrijden.

In hoofdstuk 4 gaan wij nader in op de specifieke onzekerheden in het sociaal domein.

2. Accountantscontrole

2.3 Goedkeurende controleverklaring 2016

Bij de jaarrekening over boekjaar 2016 zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor het aspect getrouwheid als ook voor het aspect rechtmatigheid waarvan de oordeelparagraaf als volgt luidt:

“Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeente Diemen op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.”

Hierbij gaan wij er vanuit dat de jaarrekening en de prognoses waar deze op is gebaseerd niet zal worden gewijzigd.

2.4 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door de commissie BBV is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling dat het overschrijden van de begroting in beginsel onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant.

In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven, wordt betrokken. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

In de jaarstukken 2016 legt het college verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting. Wij constateren dat de begrotingsafwijkingen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening.

2. Accountantscontrole

2.5 Verslaggevingsgrondslagen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2016 wijzigingen doorgevoerd die voornamelijk samenhangen met de wijziging van de BBV-notitie grondexploitaties. Wij concluderen dat de wijziging van de grondslagen toereikend in de jaarrekening is doorgevoerd.

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn aanvaardbaar en de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, geeft een getrouw beeld van de financiële positie van de gemeente.

2.6 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het college. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn:

Belangrijke schattingen	Beoordeling	Toelichting
Waardering van de materiële vaste activa	Akkoord	De verwachte levensduur voor de verschillende activacategorieën en daarmee de afschrijvingspercentages zijn in lijn met wat gebruikelijk is.
Waardering van financiële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de financiële vaste activa.
Waardering van voorzieningen debiteuren	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorziening dubieuze debiteuren.
Waardering van de grondexploitaties	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de grondexploitaties. Onze bevindingen met betrekking tot de waardering van de grondexploitaties hebben wij toegelicht in hoofdstuk 5.
Voorzieningen	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in uw schattingen inzake de voorzieningen. In paragraaf 2.7 gaan wij nader in op deze voorzieningen.

2. Accountantscontrole

2.7 Bevindingen uit de eindejaarscontrole

2.7.1 Voorziening onderhoud

Een belangrijke post in de jaarrekening zijn onderhoudsregalisatievoorzieningen. De onderhoudskosten kunnen over de jaren heen echter sterk fluctueren. Om de invloed van deze fluctuatie te beperken heeft u ervoor gekozen om een voorziening groot onderhoud op te nemen in de balans. Via een jaarlijks gelijkblijvende dotatie worden de kosten van groot onderhoud geëgaliseerd.

Eén van de eisen die de BBV stelt aan een voorziening groot onderhoud is, dat de onderhoudsplanung financieel onderbouwd is. Wij hebben deze financiële onderbouwing opnieuw beoordeeld is. Wij constateren dat de omvang van de voorziening aanmerkelijk hoger is dan het begrote saldo van de voorziening per eind 2016. Een voorbeeld hiervan is de voorziening groot onderhoud verhardingen. Per ultimo 2016 is de omvang van de voorziening EUR 3,1 mln. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan had het saldo EUR 0,3 mln moeten bedragen. Wij hebben begrepen dat de (achterstallige) werkzaamheden nog wel uitgevoerd gaan worden. In de paragraaf kapitaalgoederen is hier een toereikende toelichting over gegeven.

Wij benadrukken het belang van het goed begroten van onderhoud en het uitvoeren van de begrote werkzaamheden. Wij adviseren om op korte termijn de meerjarenonderhoudsplannen te herzien, danwel een inhaalslag uit te voeren ten aanzien van de geplande werkzaamheden.

2. Accountantscontrole

2.7 Bevindingen uit de eindejaarscontrole

2.7.2 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 geldt een partiële belastingplicht voor overheidslichamen. Op basis van een inhoudelijke beoordeling die de gemeente heeft laten uitvoeren blijkt dat zij naar verwachting niet onderworpen is aan vennootschapsbelasting. Er heeft inmiddels een verkennende bespreking met de Belastingdienst plaatsgevonden. De gemeente heeft overeenstemming met de Belastingdienst dat, wanneer aan de dossierverplichtingen wordt voldaan, het niet waarschijnlijk is dat zij belastingplichtig is.

Uit onze ervaring blijkt dat over de invoering de vennootschapsbelastingplicht nog veel onduidelijk is. Belangrijk hierin is of en wanneer de Belastingdienst met concrete antwoorden komt. Denk bijvoorbeeld aan de mate van financiering met vreemd vermogen van ondernemingsactiviteiten en uitgangspunten voor beleggingsrendementen.

Op basis van de huidige standpunten zal de gemeente geen aangifte vennootschapsbelasting 2016 indienen. Het is dan aan de Belastingdienst om initiatief te nemen om de vennootschapsbelasting te gaan heffen. De gemeente wordt dan in staat gesteld dit standpunt van de Belastingdienst te betwisten. Wij kunnen ons, op basis van de huidige inzichten, vinden in het standpunt van de gemeente dat geen sprake is van een belastingplicht voor de gemeente.

Voor 2016 is geen belastinglast in de jaarrekening opgenomen. Op basis van het (negatieve) resultaat op de onder de VPB vallende activiteiten is het voldoende aannemelijk dat er met betrekking tot 2016 geen fiscale last is.

3. Kwaliteit verslaggeving

3.1 Jaarverslag

De jaarstukken voor boekjaar 2016 bestaan uit het jaarverslag (inclusief de paragrafen en de programmaverantwoording) en de jaarrekening. Conform de gewijzigde wetgeving voor de accountantscontrole hebben wij het jaarverslag onderzocht om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie in het programmaverslag en de paragrafen gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit onze controlewerkzaamheden, geconstateerd dat de andere informatie geen materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het BBV en de Nederlandse Standaard 720.

3.2 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2014 in werking getreden. De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. In de WNT wordt het begrip topfunctionaris nader gedefinieerd.

Het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. In de WNT worden ook maxima aan bezoldiging van de topfunctionaris gesteld (2016: € 179.000; 2015: € 178.000). Het bezoldigingsmaximum wordt voor topfunctionarissen met een aanstelling in deeltijd of een aanstelling korter dan één jaar omgerekend op basis van de deeltijdfactor en naar rato van de duur van het dienstverband. De bezoldiging wordt niet "geëxtrapoleerd". De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

In de jaarrekening van gemeente Diemen over boekjaar 2016 is op juiste wijze rekening gehouden met de bepalingen uit de WNT.

4. Sociaal domein

4.1 Algemeen

Ook in 2016 heeft de implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein veel aandacht gevraagd. Voor de uitvoering van deze taken heeft de continuïteit van de zorgverlening voorop gestaan. In de sector is de afgelopen periode veelvuldig gecommuniceerd over de verantwoording inzake het sociaal domein. Hierbij hebben onder andere de NBA en de VNG meerdere brieven uitgebracht over de problematiek en de stand van zaken. Daarnaast heeft minister Plasterk de Tweede kamer intensief geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Ook in onze managementletter is dit aan de orde geweest. De problematiek voor de jaarrekening uit zich in onzekerheden wat mogelijke gevolgen (onzekerheden in de lasten) kan hebben voor jaarrekening van de gemeente. De belangrijkste onzekerheden bestaan uit:

- declaraties van zorgaanbieders zijn nog niet volledig ontvangen (getrouwheid). Hierdoor blijven er onzekerheden met betrekking tot de juistheid, rechtmatigheid en volledigheid van de lasten en verplichtingen in de jaarrekening;
- er is vanuit de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) geen zekerheid over de juistheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten (hierna: PGB's).

De onzekerheid die voortvloeit uit de bovenstaande punten werkt door in de jaarrekening van de Diemen. De knelpunten omtrent de verantwoording van zorgkosten zijn van toepassing op alle gemeenten in Nederland.

4.2 Situatie decentralisaties Diemen

In de onderstaande alinea's bespreken wij per categorie/soort de effecten van de eerder genoemde onzekerheden voor de jaarrekening van de gemeente Diemen. Hierbij wordt ingegaan op de risico's die voortvloeien uit de jeugdzorg en de PGB.

De omvang van de lasten in het sociaal domein zijn als volgt te specificeren:

Realisatie 2016	
WMO Begleiding	861
PGB	387
Jeugdzorg	3.620
	4.868

4. Sociaal domein

Jeugdzorg

Gemeente Diemen heeft de Jeugdzorg ingekocht in samenwerking met de regio Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland. Bij de inkoop van zorg zijn afspraken gemaakt waarbij de verantwoording van zorgaanbieders nagenoeg volledig plaatsvindt via een (gecontroleerde) productieverantwoording. Voor grote aanbieders moet dit op basis van het landelijk protocol plaatsvinden.

Het rapport van de accountant van de zorgaanbieders heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat de zorg conform de indicatie en het gecontacteerde tarief is geleverd aan geïndiceerde die volgens het woonplaatsbeginsel onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen.

Als gevolg van de ontstane (verantwoordings- en registratie) problematiek die de decentralisatie heeft meegebracht, heeft een belangrijk deel van de zorgaanbieders nog geen goedkeurende controleverklaring verstrekt. Dit zorgt voor een onzekerheid op het gebied van juistheid en volledigheid van de kosten voor Jeugdzorg. In totaal is van € 2.757.000 aan controleverklaringen ontvangen met betrekking tot Jeugdzorg. Hierdoor resteert er een onzekerheid van € 863.000 met betrekking tot Jeugdzorg. Deze onzekerheid werkt door in de jaarrekening van de gemeente Diemen.

De gemeente is voor de te verkrijgen zekerheid over de geleverde jeugdzorg afhankelijk van controleverklaringen van zorgaanbieders.

WMO

De problematiek van de WMO is vergelijkbaar met de Jeugdzorg met betrekking tot het leveren van zorg in natura. Ook hierbij is de gemeente afhankelijk van goedkeurende controleverklaringen van zorgaanbieders. Met betrekking tot 2016 is van € 690.000 aan controleverklaringen van zorgaanbieders ontvangen. Hierdoor resteert er een onzekerheid van € 171.000

PGB

Het beheer van de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wordt verzorgd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Er is nog geen verantwoording over de rechtmatigheid van de SVB ontvangen. Doordat er geen controle heeft plaatsgevonden op de leveringen van de PGB's wegen wij het volledige bedrag aan bestede PGB mee als onzekerheid in de evaluatie van fouten en onzekerheden.

Een overzicht van de resterende onzekerheid als gevolg van de verantwoordingen in het sociaal domein is in de tabel gespecificeerd.

	Realisatie 2016	Verkregen zekerheid	Resterende onzekerheid
WMO (nieuw)	861	690	171
PGB	387	-	387
Jeugdzorg	3.620	2.757	863
	4.868	3.447	1.421

5. Grondexploitatie

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de grondexploitatieprojecten gecontroleerd. De boekwaarde (balanswaarde) van de voorraden is als volgt te specificeren (* 1.000):

	Totaal 31-12-2015	her- rubricering	Mutatie voorziening	Mutatie 2016	Boekwaarde 31-12-2016	Voorziening 31-12-2016	Totaal 31-12-2016
De Sniep	30.060	-	-1.375	-11.396	18.664	-1.375	17.289
			-	-	-	-	-
Bergwijkpark - faciliterend	921	-96	-344	-1.339	-514	-344	-858
Bergwijkpark - grondpositie (imva)	436	96	-	-	532	-	532
Totaal projecten	31.417	-	-1.719	-12.735	18.682	-1.719	16.963

5.1 Beoordeling afwijking boekwaarde

De mutaties in het boekjaar 2016, zoals in de bovenstaande tabel gepresenteerd, bestaan voor een belangrijk deel uit verkopen die gerealiseerd zijn in de Sniep. Een andere belangrijke mutatie in de voorraad vloeit voort uit de wijziging van de BBV en de daarmee samenhangende besluitvorming.

5.2 Beoordeling parameters

De belangrijkste parameters die in de grex-berekening zijn gehanteerd zijn als volgt:

- opbrengststijging: 0%;
- kostenstijging: 1,5%;
- rente: 2%;
- disconteringsvoet: 2% (verplicht obv BBV).

Wij hebben de gehanteerde parameters beoordeeld. Op basis van de gehanteerde parameters komen wij tot de conclusie dat de gehanteerde parameters voor opbrengsten- en kostenstijgingen voorzichtig zijn ingerekend. De verantwoorde rente en disconteringsvoet zijn in overeenstemming met het BBV berekend.

5. Grondexploitatie

5.3 Analyse per project

In de onderstaande analyse is per grondexploitatie en analyse een algemene classificatie (voorzichtig, realistisch, ambitieus) van de waardering opgenomen. De classificatie van de waardering is vastgesteld op basis van de ontvangen onderbouwing.

De Sniep

In 2016 is een voorziening getroffen van EUR 1,4 mln op de Sniep. Deze aanvullende voorziening is een gevolg van de herziening van de toekomstige plankosten, deels voortvloeiend uit aanvullende werkzaamheden zoals het doortrekken van de Muidertrekvaart.

Voorzichtig	Realistisch	Ambiteus
	X	

Als gevolg van de overeenkomst met ontwikkelaars en de hiermee samenhangende afspraken is het risico voor de gemeente aan de afzetkant overzichtelijk. In 2016 zijn overeenkomsten gesloten voor meerdere bouwkavels en de ontwikkeling van de punt van de Sniep. Hiermee is het resterende risico voor de gemeente verder afgenomen. Doordat het project zich in de eindfase van ontwikkeling bevindt zijn de geprognosticeerde kosten overzichtelijk. De mutaties in 2016 bestaan uit kosten voor bouwrijp maken en gerealiseerde verkopen.

Op basis van de ontvangen onderbouwingen en toelichting vinden wij de grondexploitatie van De Sniep toereikend onderbouwd.

5. Grondexploitatie

Bergwijkpark

Voorzichtig	Realistisch	Ambiteus
	X	

Op basis van het BBV is Bergwijkpark te classificeren als een gemengd project. De gemeente is hier zowel faciliterend als actief. De plankosten voor het project zijn verdeeld over het gemeentelijke en het faciliterende deel op basis van de verwachte te realiseren woningaantallen.

Gemeentelijk deel

Voor de plankosten van het gemeentelijk deel is nog geen actieve grondexploitatie beschikbaar. De kosten zijn, in overeenstemming met het raadsbesluit, geactiveerd als voorbereidingskosten onder de immateriële vaste activa.

Faciliterend deel

De plankosten voor het faciliterende deel moeten terugverdiend worden via vergoedingen uit exploitatieovereenkomsten met ontwikkelaars. Voor de eerste fase van het project zijn reeds overeenkomsten gesloten. Per saldo blijkt hieruit dat de gemeente een bedrag van EUR 344.000 naar verwachting niet vergoed krijgt. Deze (historische) plankosten zijn in 2016 voorzien. Voor het resterende deel van de historische plankosten moeten nog exploitatieovereenkomsten gesloten worden. Op basis van een interne analyse blijkt dat er naar verwachting voldoende dekking is om de historische plankosten te verhalen. In de paragraaf weerstandsvermogen is dit risico nader toegelicht.

Wij constateren dat waardering het gemeentelijk en faciliterend deel van het project Bergwijkpark toereikend is onderbouwd.

5.5 Conclusie

Wij constateren dat de grondposities binnen de gemeente adequaat worden gemonitord. De opgestelde berekeningen en analyses geven een toereikende onderbouwing van de grondexploitatieprojecten van de gemeente.

6. Financiële positie en resultaat

Algemene beschouwing

In de paragraaf “Weerstandsvermogen en risicobeheersing” in het jaarverslag is opgenomen welke risico’s zich met welke frequentie en omvang naar alle waarschijnlijkheid voor zullen doen ten aanzien van de gemeente Diemen. De 14 grootste risico’s zijn hierbij specifiek benoemd. Tevens is berekend welk weerstandsvermogen benodigd is ter dekking van deze risico’s, is aangegeven welke weerstandscapaciteit beschikbaar is en is de ratio weerstandsvermogen berekend. Ultimo 2016 resulteert dit in een benodigde weerstandscapaciteit van € 3,0 mln voor incidentele risico’s. Hierbij wordt verondersteld dat niet alle risico’s zich gelijktijdig zullen voordoen. Wij onderschrijven deze veronderstelling. Beschikbaar is een weerstandscapaciteit van € 15,5 mln. Dit resulteert in een ratio van het weerstandsvermogen van 5,1. Hiermee classificeert het weerstandsvermogen voor incidentele risico’s als uitstekend. Ook voor structurele risico’s is het weerstandsvermogen toereikend.

In de paragraaf weerstandsvermogen is inzicht gegeven in de belangrijkste risico’s die zich in 2016 hebben voorgedaan. Hierdoor is niet alleen zicht op de verwachte risico’s, maar is ook inzichtelijk gemaakt welke risico’s daadwerkelijk plaatsvinden. Dit geeft op transparante wijze inzicht in de risico’s.

De meest in het oog springende risico’s betreffen de risico’s omtrent De Sniep (€ 2.000.000), Bergwijkpark (€ 1.500.000) en DUO+ (€ 750.000). In hoofdstuk 5 zijn wij nader ingegaan op de risico’s met betrekking tot grondexploitatieprojecten. Het risico ten aanzien van DUO+ heeft betrekking op (aanvullende) kosten in het kader van inhuur derden en talentmanagement.

Het resultaat voor bestemming bedraagt in 2016 € 4.855.000. De (per saldo) onttrekkingen aan de reserves bedragen € 1.590.000 waardoor het resultaat na bestemming € 6.444.000 bedraagt. Het resultaat wordt verklaard door voordelen op het gebied van de verkoop van de parkeergarage in Bergwijkpark (€ 3.800.000) en uitkeringen (BUIG) van € 1.800.000, daarnaast zijn er meerdere kleinere voordelen. In de jaarrekening zijn de verschillen die hiermee samenhangen toereikend toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de onttrekkingen aan de reserves in overeenstemming met raadsbesluiten hebben plaatsgevonden.

In het jaarverslag is geconcludeerd dat de gemeente (op basis van de gepresenteerde kengetallen) voor de korte termijn een redelijk tot goede financiële positie heeft. Wij onderschrijven deze conclusie. Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 17% (2015: 7%). Deze lage solvabiliteit vraagt de aandacht van de gemeente voor de langere termijn. De aanwending van de opbrengsten uit De Sniep voor de aflossing van de leningportefeuille (kasgeld en onderhandse leningen), in samenhang met het positieve resultaat 2016 zorgt voor een sterke verbetering van de solvabiliteit en de algemene vermogenspositie van de gemeente. Wel dient de gemeente aandacht te besteden aan de ontwikkeling en omvang van de vermogenspositie.

7. Single information Single audit (SiSa)

7.1 Geen controleverschillen in de SiSa bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, Artikel 5 lid 4, dienen wij te rapporteren over de fouten en onzekerheden van de SiSa regelingen.

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2016 (OAB)	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling
E3	Subsidieregeling Sanering Verkeerslawaaai	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Participatiewet gemeentedeel 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling

7.2 Conclusie

Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

8. Overige aandachtspunten

8.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant

Baker Tilly Berk heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. De maatregelen in deze Gedragscode gelden voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en worden natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rolatie van partners op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

8.2 Fraude

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240.

“De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten”.

Het college is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het college is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude.

8. Overige aandachtspunten

8.3 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij brengen u verslag uit omtrent onze bevindingen ter zake van de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De accountantscontrole van de jaarrekening is niet specifiek gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal daarop gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole zijn met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bij gemeente Diemen geen bijzonderheden te melden welke voor vermelding in het accountantsverslag in aanmerking komen. In de managementletter zijn wij nader op de geautomatiseerde gegevensverwerking ingegaan. De bevindingen zoals opgenomen in de managementletter zijn niet van een zodanige significantie dat deze de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in gevaar brengen.

Contactgegevens:

Partner
drs. E.C.J. Moens RA
020 – 644 28 40
e.moens@bakertillyberk.nl

Manager
drs. S. Turenhout RA
070 – 358 90 00
s.turenhout@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
020 – 644 28 40